

Werken aan een veilig, rechtvaardig en weerbaar Deventer

Meerjarenbeleidsplan Veiligheid
2020 - 2023

Voorwoord

Veiligheid is de basis voor een prettige manier van samenleven. Rechteloosheid, willekeur en het ontbreken van vrijheid kunnen we ons nauwelijks voorstellen.

Wanneer Deventenaren zich thuis, in hun directe omgeving en in de stad veilig voelen, dan is het ook mogelijk om jezelf als individu te ontwikkelen en te ontplooiën. Veiligheid is daarmee een basiswaarde van onze gemeente en gemeenschap. Het blijft onze aandacht vragen, juist omdat nieuwe vormen van criminaliteit, zoals internetfraude, toenemen. De maatschappelijke ontwrichting die deze nieuwe vormen van criminaliteit met zich meebrengen, maakt dat de aanpak ervan niet meer een zaak van één organisatie alleen is. De afgelopen jaren is er hard gewerkt en zijn er goede resultaten geboekt om veiligheid als een stevig fundament neer te zetten. Ook in de komende periode zetten wij ons samen met onze veiligheidspartners in voor een veilige gemeente.

Iedere vier jaren bepalen we onze veiligheidsambities in een meerjarenbeleidsplan. Voor u liggen onze ambities op het gebied van veiligheid voor de periode 2020 tot en met 2023. Dit meerjarenbeleidsplan is tot stand gekomen met input van inwoners en professionals. Dit plan maakt duidelijk waar we ons in de komende jaren op richten. Hierdoor dragen wij bij aan een veilig, rechtvaardig en weerbaar Deventer.

Uitgangspunten

Onderstaande uitgangspunten zijn de basis voor de uitvoering van de vier ontwikkelthema's en het veiligheidsfundament.

Preventie door bewustwording en voorlichting

Voorkomen is beter dan genezen. Dit vormt een belangrijk uitgangspunt in onze visie op veiligheid voor de komende jaren. Onze focus is veranderd van optreden tegen onveiligheid naar het voorkomen daarvan. Als gemeente hebben we een belangrijke rol in het voorkomen van criminaliteit en onveiligheid. Daarom zijn proactieve en preventieve maatregelen van ons van grote waarde. Dit willen we bereiken door meer bewustwording en voorlichting op onze veiligheidsthema's. Op deze manier proberen we (zware) problematiek te voorkomen.

Integrale benadering

Steeds meer veiligheidsthema's vragen om een integrale benadering. Het is belangrijk om een probleem samen aan te pakken want dan bereik je het meest. We brengen professionals, zowel intern als extern die actief zijn op de verschillende beleidsvelden vaker bij elkaar. Hierdoor kunnen trends en kennis gemakkelijker met elkaar worden uitgewisseld waardoor we tot samenhangende oplossingen voor veiligheidsproblemen komen. Door het aangaan van slimme samenwerkingsverbanden versterken we de denk- en slagkracht van onze aanpak. We werken samen in diverse samenwerkingsverbanden en op verschillende schaalniveaus. Dit doen we zowel regionaal, als op de schaal van Oost-Nederland. Verder nemen we deel aan grootstedelijke netwerken en werken we samen met landelijke organisaties.

Gebiedsgerichte aanpak

We richten ons waar mogelijk op een gebiedsgerichte aanpak. Bij een gebiedsgerichte aanpak worden de risicoplaatsen en -tijdstippen in de wijken in kaart gebracht en bekeken wat de achterliggende (sociale) oorzaken zijn. Goede informatiedeling en samenwerking met de sociale netwerken, handhaving, wijkagenten, woningbouw en bewoners is hierbij belangrijk.

Veiligheidsthema's

In dit meerjarenbeleidsplan kiezen we vier prioritaire thema's. Deze thema's vinden we voor de komende vier jaar het meest belangrijk en hier gaan we extra aandacht aan besteden.

De vier ontwikkelthema's zijn:

Ondermijnende criminaliteit en weerbaarheid

Zorg en veiligheid

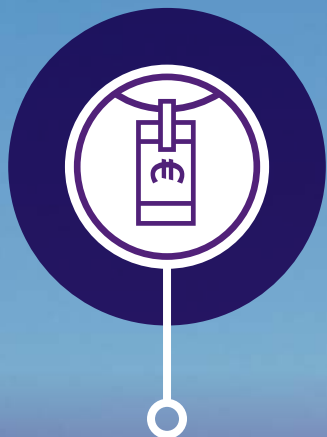
Drugs

Digitale criminaliteit

Naast de ontwikkelthema's blijven we werken aan ons veiligheidsfundament, voor zaken als woning-inbraken, sociale veiligheid en overlast in wijken en veilig uitgaan. Hier blijven we op inzetten. Zo blijven we de ervaring gebruiken die we hebben opgedaan. De komende jaren kunnen zich ook veiligheidsontwikkelingen voordoen die wellicht niet onder de ontwikkelthema's vallen. Hier zullen we met alle veiligheidspartners alert en adequaat op reageren.

Ontwikkelthema's

Ondermijnende criminaliteit & weerbaarheid

Criminelen proberen zoveel mogelijk geld en macht te krijgen. Zij gebruiken de bovenwereld voor het plegen van fraude, het witwassen van geld of het ontduiken van de belasting.

Deze vermenging van de onder- en bovenwereld kan leiden tot grof geweld, verloederde buurten, onveilige horeca en onaantastbare criminelen.

Intensiveren

Zorg en veiligheid

Zorg en veiligheid zijn in veel gevallen onlosmakelijk met elkaar verbonden. Een opeenstapeling van persoonlijke problemen, zoals psychische klachten, verslaving of schulden kan leiden tot overlastgevend en onveilig gedrag. Een gezamenlijke aanpak geeft zorg en veiligheid voor kwetsbare mensen en hun omgeving.

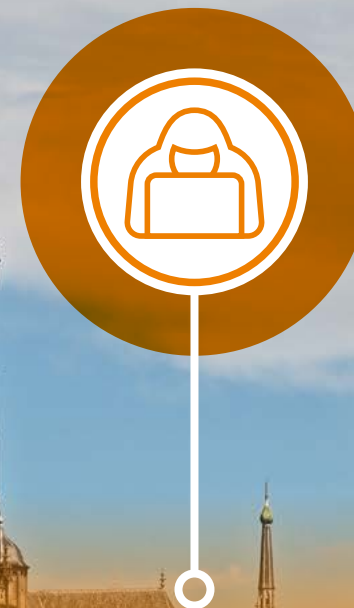
Optimaliseren

Drugs

Illegale handel in drugs heeft geen onschuldig karakter. Het leidt tot criminaliteit en aantasting van de gezondheid. De komende jaren gaan wij inzetten op een intensivering van de aanpak van de drugsproblematiek. Dit doen we niet alleen vanuit het thema ondermijnende criminaliteit en weerbaarheid, maar ook met het oog op de gezondheid van gebruikers.

Vernieuwen

Digitale criminaliteit

De samenleving digitaliseert en digitale criminaliteit is een groeiend fenomeen. Mede doordat de afhankelijkheid van digitale systemen en internet groter is dan ooit worden inwoners, ondernemers en organisaties steeds vaker slachtoffer van digitale criminaliteit.

Ontwikkelen

Intensiveren van de stevige bestuurlijke aanpak van (georganiseerde) criminaliteit door 5 ontwikkelsporen.

- 1 Intensiveren aanpak ondermijningscasuïstiek en regionale samenwerking
- 2 Doorontwikkelen interventiestrategieën
- 3 Vergroten van maatschappelijke weerbaarheid
- 4 Vergroten van ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid
- 5 Ondersteunen aanpak door intelligence

ONDERMIJNING
CRIMINALITEIT EN
WEERBAARHEID

Verkennen en verbreden van de aanpak rondom zorg en veiligheid door 4 doelen.

- 1 Doorontwikkelen van aanpak zorg en veiligheid
- 2 Implementatie Wet verplichte GGZ
- 3 Intensiveren aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling
- 4 Voorkomen van sociale spanningen

ZORG EN VEILIGHEID

Vernieuwen van het drugsbeleid met behulp van vier specifieke doelen die betrekking hebben op de drugsproblematiek.

- 1 Stevigere aanpak van drugscriminaliteit
- 2 Tegengaan van drugsoverlast op straat
- 3 Verbeteren van veiligheid woonomgeving
- 4 Onderzoeken actualisatie coffeeshopbeleid
- 5 Inzetten op preventie, voorlichting en vroegsignalering

DRUGS

Meer zicht op het probleem en de aanpak van digitale criminaliteit en het creëren van bewustwording met behulp van drie doelen.

- 1 Meer zicht op digitale criminaliteit
- 2 Verkennen van rol en bevoegdheden van de gemeente in cyberspace
- 3 Vergroten van bewustzijn

DIGITALE
CRIMINALITEIT

4 ontwikkelthema's

12 thema's als veiligheidsfundament

Ondermijnende criminaliteit en weerbaarheid

Criminelen maken gebruik van diensten van de bovenwereld. Boven- en onderwereld raken zo met elkaar verweven. Deze ondermijnende criminaliteit kan veel druk uitoefenen op de samenleving waardoor het gevoel van veiligheid en leefbaarheid afneemt. Wanneer criminelen beschikken over veel geld en niet schuwen om grof geweld te gebruiken zijn ze in staat om invloed in de bovenwereld te krijgen en druk uit te oefenen op de samenleving. Het vertrouwen in de overheid wordt op die manier aangetast. Het is onze taak criminele verdienmodellen te dwarsbomen en onze inwoners en bedrijven weerbaar te maken tegen criminele organisaties.

> LEES VERDER

WAAROM DIT THEMA

Al 1250 jaar is Deventer een authentiek en eigenwijs regionaal centrum voor handel en ondernemerschap waar het simpelweg fijn wonen is. In onze gemeente zien wij een verschuiving naar minder zichtbare criminaliteit, zoals ondermijning. Ondermijning is een ingewikkeld vraagstuk. Het is diep vertakt in onze samenleving. In Deventer zien we onder meer productie en handel in drugs, witwassen van crimineel vermogen en (zorg)fraude. We zien kwetsbare buurten, maar ook specifieke groepen, zoals families die onaantastbaar denken te zijn. Deze families groeien van generatie op generatie door in de criminaliteit. Daarnaast zijn er in de bovenwereld krachten die criminaliteit mogelijk maken, bedoeld of onbedoeld. Het diepgewortelde probleem van ondermijning lossen we niet zomaar op. Het vergt een lange adem. Daarom kiezen we in Deventer voor een planmatige aanpak die direct

zichtbaar en voelbaar is, maar ook doelen kent op de langere termijn. Doordat ondermijnende criminaliteit het vertrouwen in de overheid en de rechtstaat aantast vinden we het belangrijk om hier stevig tegen op te treden.

WAT WE WILLEN BEREIKEN

De komende jaren willen wij de bestaande aanpak tegen ondermijning intensiveren. We zetten de stevige aanpak tegen georganiseerde criminaliteit voort, in nauwe samenwerking met onze justitiële en fiscale partners. We willen de vermenging tussen boven- en onderwereld verder tegengaan. Daarvoor bundelen we de krachten met andere organisaties en instellingen en krijgen we zicht op wat er speelt.

We kunnen hierdoor beter gebruik maken van elkaars mogelijkheden en bevoegdheden. Als gemeente willen we de onderwereld niet faciliteren en gaan we misbruik van onze voorzieningen tegen. Om dit te bereiken willen we de

maatschappelijke en sociale weerbaarheid en de weerbaarheid van onze organisatie vergroten.

We willen de volgende doelen behalen om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan en de weerbaarheid te vergroten:

1. **Intensiveren aanpak ondermijningscasuïstiek en regionale samenwerking**
2. **Doorontwikkelen interventiestrategieën**
3. **Vergroten van maatschappelijke weerbaarheid**
4. **Vergroten van ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid**
5. **Verbeteren informatiepositie**

**“We willen de
vermenging tussen
boven- en onderwereld
verder tegengaan.”**

WAT WE GAAN DOEN

De Deventer aanpak van ondermijning en weerbaarheid wordt uitgelijnd langs vijf ontwikkelsporen.

✓ **Intensiveren aanpak ondermijnings-casuïstiek en regionale samenwerking**

De aanpak van ondermijning intensiveren we zo dat we criminele activiteiten optimaal verstoren. We willen steeds een actueel integraal beeld van criminele processen hebben zodat criminele kopstukken, faciliteerders, locaties, gelegenheden en vermogen in deze georganiseerde vorm van criminaliteit worden aangepakt.

Om meer grip te krijgen op ondermijning is het belangrijk dat alle (overheids)organisaties signalen bij elkaar brengen, zodat meer inzicht ontstaat in wat zich in onze gemeente maar ook in de regio afspeelt. Daarna kan worden bekeken wie de beste kaarten heeft om een probleem aan te pakken. Dit willen we continueren door middel van het informatieplein, waarbij signalen van georganiseerde criminaliteit door alle ketenpartners kunnen worden ingebracht en bekeken. Zo is het afpakken van criminele winsten

door de belastingdienst en justitie in sommige gevallen effectiever dan het opleggen van een celstraf. En met het intrekken van een vergunning of sluiting van een woning door een gemeente kan een cruciale schakel uit het criminele bedrijfsproces worden getrokken. Op lokaal niveau worden signalen en strategie altijd besproken en afgestemd met de ondermijningsspecialist van politie IJsselland Zuid.

Om een samenhangende effectieve aanpak in de bestrijding van georganiseerde ondermijnende criminaliteit te bereiken en gelijktijdig de overheid weerbaarder te maken is integrale samenwerking cruciaal: op lokaal, districtelijk en regionaal niveau. Daarnaast wordt het Keurmerk Veilig Buitengebied ingezet om ondermijnende criminaliteit in onze buitengebieden terug te dringen. Dit wordt in samenwerking met de elf IJssellandse gemeenten uitgevoerd.

Naast de aanpak van ondermijningscasuïstiek blijkt uit het ondermijningsbeeld dat de criminaliteit rondom drugs één van de meest voorkomende vormen van ondermijning is. Duidelijk is dat de aanpak kan worden aangescherpt. Dit staat beschreven onder het ontwikkelthema drugs in dit beleidsplan.

AANPAK

- ✓ **Continueren casuïstiek op lokaal en districtelijk niveau (informatieplein).**
- ✓ **Actueel integraal beeld van criminele processen maken.**
- ✓ **Deelname aan doelgroepcampagne “XTC en drugslabs” van NI Confidential, provincies Overijssel en Gelderland, RIEC en Openbaar ministerie.**
- ✓ **€ 120.000,- impuls gelden BZK inzetten voor projecten ‘Overdracht en normalisatie woonwag en’ en ‘Vitalisering bedrijventerreinen: Bergweide 3’.**
- ✓ **Vanuit versterkings gelden ondermijning: inzet van een projectleider voor Keurmerk Veilige Buitengebied voor de elf IJssellandse gemeenten.**

✓ Doorontwikkelen interventiestrategieën

Criminelen vinden steeds nieuwe manieren om de samenleving te ondermijnen. We blijven onze interventiestrategieën doorontwikkelen. De nadruk van de aanpak van ondermijnende criminaliteit moet komen te liggen op integrale samenwerking, aanpak en vroegsignalering. Problemen concentreren zich vaak rondom bepaalde families, waarbij criminele activiteiten over gaan van generatie op generatie. Voor deze ontwikkeling willen we meer aandacht hebben. We willen meer zicht krijgen op deze structuren en subculturen, en onderzoeken hoe we deze kunnen verstoren. Met behulp van de sentimentenmonitor worden mogelijkheden voor sociale stabiliteit en verbetering van de leefomstandigheden onderzocht.

Om tot de bron te komen van ondermijnende criminaliteit is het nodig om deze processen te verstoren en ineffectief te maken. De gemeente heeft hiervoor mogelijkheden op onder andere het gebied van vergunningverlening, subsidieverstrekking, bibob-procedures, stopgesprekken en bij de (ver)koop van vastgoed. We zoeken naar nieuwe mogelijkheden om te voorkomen dat de gemeente wordt misbruikt voor deze vorm van criminaliteit.

AANPAK

- ✓ Verbinden en ontschotten gemeentelijk beleid: aansluiting bij Landelijke aanpak Adresfraude (LAA), voorkomen nieuwe aanwas (jeugd).
- ✓ Optimale inzet van het Bibob-instrumentarium door: vaststellen en implementeren regionaal opgestelde Bibob beleidsregel IJsselland inclusief onderzoek naar mogelijkheden toepassen instrumentarium bij aanbestedingen zorgcontracten.
- ✓ Ondermijningsproof maken van de APV.
- ✓ Aanpak bewust en onbewuste faciliteerders: o.a. via bewustwording en gedragsinterventies.
- ✓ Samenhang ondermijningsbeelden gemeenten in IJsselland.
- ✓ Samenwerking binnen het Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid (RCIV).

✓ Vergroten van maatschappelijke weerbaarheid

Het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid is gericht op het vergroten van de bewustwording en de sociale norm in de samenleving. We willen criminaliteit afzetten tegen een sociale norm, waardoor criminaliteit als verwerpelijk en asociaal wordt gezien. Nu wordt criminaliteit nog te vaak als romantisch of als een manier om de overheid te slim af te zijn gezien. Communicatie is essentieel bij het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid, en daarom een belangrijk onderdeel van de aanpak. Per casus wordt bekeken hoe communicatie wordt ingezet om de maatschappelijke norm te versterken.

Daarnaast richt de aanpak zich op branches waar faciliteerders voorkomen. We spreken deze branches aan op het belang van een schone branche. Branchegenoten die criminelen helpen bij hun criminele activiteiten vertonen zelf ook crimineel gedrag. Door het maken van afspraken binnen samenwerkingsstructuren, zoals KVO, willen we branches corrigerend op laten treden tegen foute branchegenoten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen branches waarmee landelijke afspraken gemaakt zijn (bijv. de

beveiligingsbranche) en de branches waarmee op lokaal niveau afspraken gemaakt kunnen worden.

AANPAK

- ✓ Afspraken met (onbewust) faciliterende branches (bouwmarkten, autoverhuur, elektriciens)
- ✓ Bewustwording vergroten bij ondernemers bedrijventerreinen / winkelcentra / binnenstad, burgers, overige niet-faciliterende branches, scholen, corporaties etc.
- ✓ Communicatiestrategie en maatschappelijke normstelling t.a.v. ondermijnende criminaliteit

✓ Vergroten van ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid

We willen zowel ambtelijk als bestuurlijk bewustwording creëren dat de gemeente kan worden gebruikt om criminele activiteiten te faciliteren. We moeten ervoor zorgen dat iedere medewerker zich betrokken voelt bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Daarnaast draait het om het helder krijgen van tegenstrijdige belangen binnen de organisatie

(bijvoorbeeld economische belangen versus het belang om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan) en het borgen van de ambtelijke en bestuurlijke integriteit. Het onderwerp integriteit blijft een belangrijk aandachtspunt. Medewerkers kunnen hun niet pluis signalen kwijt bij het interne meldpunt en weten hoe zij moeten handelen. De afscherming van vertrouwelijke en kwetsbare informatie is een aandachtspunt, evenals het borgen van de privacy van onze inwoners.

AANPAK

- ✓ Versterken kwetsbare gemeentelijke processen
- ✓ Blijvende inzet op integriteit in nauwe samenwerking met HR en vertrouwensfunctionaris
- ✓ Jaarlijkse rapportage intern meldpunt
- ✓ De uitkomsten onderzoek Verweij Jonker instituut en Bureau Broekhuizen naar 'intimidatie en bedreiging door burgers' worden ingezet als O-meting om van hieruit de kwetsbaarheid op de verschillende functies nader te duiden

Verbeteren informatiepositie

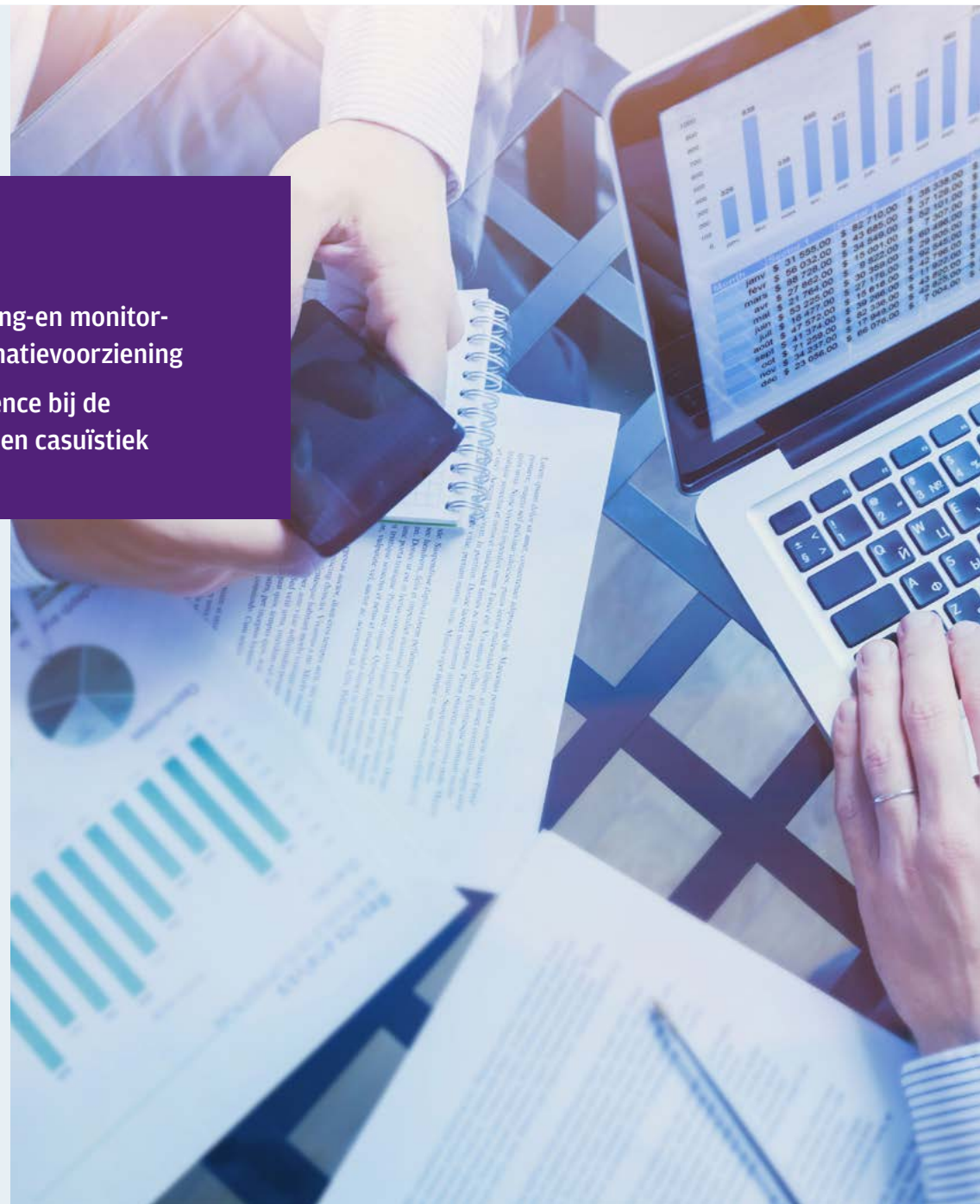
De aanpak van ondermijnende criminaliteit ondersteunen we door het inzetten van intelligence. Door middel van het opbouwen en borgen van een goede lokale informatiepositie op zowel casus- als fenomeenniveau kunnen netwerken worden ontdekt en kan de aanpak hierop worden afgestemd.

Intelligence ondersteunt de integrale aanpak met gemeentelijke informatie op subject en objectniveau, het maken van analyses van gebieden en op thema en het in kaart brengen van (nieuwe) fenomenen. Daarnaast onderzoeken we op welke wijze de uitwisseling van informatie tussen de verschillende gemeentelijke afdelingen beter en meer gestructureerd, georganiseerd c.q. gecoördineerd kan worden. Dit zal de levering van informatie ten behoeve van het informatieplein IJsselland en de gezamenlijke aanpak met de lokale en regionale ketenpartners ten goede komen. Het uitvragen van informatie bij de verschillende afdelingen uit de diverse systemen is op dit moment arbeidsintensief (veelal handmatig). Aandacht zal hierbij moeten zijn voor de juridische en privacy aspecten.

AANPAK

- ✓ Ontwikkelen sturing-en monitor-instrument informatievoorziening
- ✓ Inzet van datascience bij de fenomeenaanpak en casuïstiek

Zorg en Veiligheid

Een toenemend aantal inwoners in Deventer kampt met een opeenstapeling aan problemen die leiden tot onveilig gedrag. De ernst van de problematiek neemt toe, steeds meer organisaties en instellingen hebben er bemoeienis mee en de gemeente wordt steeds vaker als regievoerder aangewezen. Denk hierbij aan de aanpak van mensen met verward gedrag, radicalisering en polarisering, huiselijk geweld, mensenhandel en de invoering van de Wet verplichte GGZ. Doelstelling voor de komende jaren is de veiligheids-, zorg- als jeugdketen optimaal in te zetten op de aanpak van multiproblematiek en handvatten te geven voor preventie en vroegsignalering.

> LEES VERDER

WAAROM DIT THEMA

Sinds enkele jaren zien we een aanzienlijke groep inwoners met een opeenstapeling van persoonlijke problemen die leiden tot overlastgevend en/of onveilig gedrag. De oorzaken zijn divers en hardnekkig: psychische klachten, verstandelijke beperkingen, verslaving, schulden, falende maatschappelijke integratie of een combinatie hiervan. Op basis van cijfers van het veiligheidshuis lijkt de omvang van de problematiek relatief stabiel. De ernst en zwaarte van de problematiek lijkt juist toe te nemen.

In de afgelopen jaren hebben we (met succes) toegewerkt naar een sluitende aanpak voor kwetsbare mensen. Deze aanpak lijkt echter nog niet optimaal voorbereid op de nieuwe uitdagingen waarvoor we in de komende jaren staan. Zo vraagt het toenemend aantal meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling om een intensivering van de aanpak. In de geestelijke gezondheidszorg wordt de omschakeling gemaakt van gedwongen opname naar gedwongen zorg in de eigen woonomgeving. We moeten ons zorg- en veiligheidsnetwerk daarop toerusten.

WAT WE WILLEN BEREIKEN

Samen met onze ketenpartners willen we doorontwikkelen naar een aanpak zorg en veiligheid 2.0. Hierbij willen we zowel de veiligheids-, zorg- als jeugdketen optimaal laten functioneren in de aanpak van multiproblematiek. Daarnaast willen we de lokale professionals in het veld meer handvatten geven voor preventie en vroegsignalering.

Niet op school, niet op straat, maar thuis heb je de grootste kans om met geweld in aanraking te komen. Huiselijk geweld is in omvang en impact één van de grootste geweldsvraagstukken van de samenleving.

- **Jaarlijks worden in Nederland 119.000 kinderen mishandeld**
- **Jaarlijks worden 200.000 personen slachtoffer van huiselijk geweld door 100.000 à 110.000 verdachten**
- **De helft van de vrouwen die worden omgebracht wordt gedood door een (ex-)partner**

Huiselijk geweld komt voor in alle maatschappelijke milieus en binnen alle culturen. Huiselijk geweld en kindermishandeling hebben grote en vaak levenslange gevolgen. Kinderen en volwassenen die worden mishandeld ondervinden daarvan vaak medische, sociale en psychische gevolgen. De beschadigingen zijn veelal indringend en ook langdurig. Daarnaast is de impact op de samenleving groot. Denk aan verminderde schoolprestaties, schooluitval, maatschappelijke kosten, zorgkosten en arbeidsverzuim. De aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling zullen we daarom intensiveren.

Driekwart van de Nederlanders vindt dat de meningsverschillen over maatschappelijke kwesties in Nederland toenemen¹. In een stad met veel verschillende nationaliteiten is het van groot belang dat we begrip hebben voor elkaars achtergronden, dat we elkaar respecteren en met elkaar in gesprek blijven. Wij zetten ons in voor het verbinden van groepen met verschillende achtergronden. Uit enkele recente incidenten blijkt dat spanningen ineens hoog kunnen oplopen en kunnen leiden tot confrontaties in een buurt of wijk. Daarom willen wij sociale spanningen vroeg signaleren en daarmee erger voorkomen.

We willen op het gebied van zorg en veiligheid de volgende doelen behalen:

1. **Doorontwikkelen van aanpak zorg en veiligheid**
2. **Implementatie Wet verplichte GGZ**
3. **Intensiveren aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling**
4. **Voorkomen van sociale spanningen**

WAT WE GAAN DOEN

✓ Doorontwikkelen van aanpak zorg en veiligheid

We willen een optimale aanpak van multiproblematiek. Om dit te realiseren zijn wij een alliantie aangegaan met Saxion en onderzoeksbureau Xpertise. Met behulp van een onderzoek, in samenwerking met lokale professionals en ervaringsdeskundigen, optimaliseren we onze aanpak op zorg en veiligheid. Hierbij richten we ons op individuen en gezinnen die complexe problemen hebben

op verschillende leefgebieden, waarbij zorg en veiligheid langdurig betrokken zijn en waar zich een groot veiligheidsrisico voordoet of dreigt. Aan de hand van een netwerkanalyse, een literatuuronderzoek, goede voorbeelden elders in het land, interviews met zowel professionals als inwoners in multiprobleemsituaties en casusonderzoek, gaan we na waar verbetering mogelijk is.

Een rapportage met concrete verbeterpunten en vervolgstappen wordt in het eerste kwartaal van 2020 aangeboden aan het college Voor een toelichting op dit project zie **Multiproblemscrum**

AANPAK

- ✓ **Uitkomsten onderzoek multiproblemscrum vertalen naar concrete verbeterpunten en stappen**

¹ Burgerperspectieven 2019 (SCP, 2019).

✓ Implementatie Wet verplichte GGZ

Per 1 januari 2020 treedt de Wet verplichte GGZ (WvGGZ) in werking. Deze wet vervangt de wet BOPZ (wet Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen). Doelstelling is meer maatwerk te leveren bij (gedwongen) zorg voor mensen met een (vermoeden van) een psychiatrische stoornis. De WvGGZ biedt burgers en professionals de mogelijkheid hun zorgen over een inwoner te melden bij de gemeente. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om zorgvuldig onderzoek te doen naar deze melding en deze waar nodig door te geleiden naar het Openbaar Ministerie zodat zij kunnen beoordelen of een aanvraag tot verplichte zorg noodzakelijk is. De bevoegdheden van de burgemeester gaan verder dan bij de wet BOPZ. Zo kan hij uit eigen beweging een crisismaatregel nemen en moet hij de betrokkene in de gelegenheid stellen te worden gehoord. Gemeenten ontvangen vanuit het Rijk extra middelen voor deze taak. De gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte hebben de verantwoordelijkheden die uit deze wet voortvloeien gezamenlijk voorbereid zodat ze in januari klaar zijn om deze nieuwe taak uit te voeren. In Deventer werken we vanuit de programma's Beschermd wonen, Meedoen en Veiligheid, hierin samen.

AANPAK

✓ Implementeren en monitoren WvGGZ met specifieke aandacht voor:

- Rol van de burgemeester bij het opleggen van een crisismaatregel
- Opvangen en doorleiden meldingen
- Gegevensdeling

✓ Intensiveren aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

Aanpak landelijk

In april 2018 hebben de ministeries van V&J en VWS het landelijke programma **Geweld hoort nergens thuis** geïntroduceerd. Reden om te komen tot dit programma was de constatering dat we er in Nederland tot op heden onvoldoende in zijn geslaagd een wezenlijk verschil te maken in het terugdringen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het programma is opgebouwd langs de actielijnen:

1. Eerder en beter in beeld

Door het geweld eerder en beter in beeld te hebben, kan de duur van het geweld worden verkort en kan erger worden voorkomen. Door het geweld beter in beeld te hebben, weten we beter hoe het slachtoffer en diens omgeving het beste kan worden geholpen.

2. Stoppen en duurzaam oplossen

Het geweld wordt zo snel mogelijk gestopt. Samenwerkende hulpverleners bieden samenhangende hulp, gericht op duurzaam herstel van veiligheid. Plegers worden passend aangepakt. Voor het hele gezinssysteem wordt steun of hulp georganiseerd die bijdraagt aan herstel en veerkracht. Alle gezinsleden en hun sociale netwerk zijn betrokken (systeemgericht). Waar nodig in samenwerking met de veiligheidsketen.

3. Specifieke groepen

Voor een aantal specifieke doelgroepen met specifieke problemen is extra aandacht nodig. Het programma omvat een aantal extra acties rondom deze specifieke groepen.

Aanpak regio IJsselland

Opdracht vanuit het landelijk programma is dat elke regio komt tot een aanpak waarin de actielijnen van het programma terugkomen. De wijze waarop is aan de regio zelf.

De 11 gemeenten van de regio IJsselland hebben de speerpunten vanuit het landelijk actieplan neergelegd in een concreet actieplan (met doorklik naar plan). Deventer heeft in 2014 een lokale Meerjarenvisie huiselijk geweld opgesteld die geldt tot einde 2019. In de komende periode wordt, samen met betrokken partners, nagegaan welke lokale prioriteiten gelden in aanvulling op het

landelijk programma en het regionale actieplan. Mochten er aandachtspunten zijn die alleen voor de gemeente Deventer gelden, dan zullen die in een (bondig) lokaal actieplan worden opgenomen. Bewoners van Deventer hebben aangegeven niet altijd te weten wat signalen van huiselijk geweld zijn en waar ze met zorgen terecht kunnen. In de komende periode zetten we in op voorlichting over vroegsignalering en meldpunten/advies.

Doorontwikkeling Veilig Thuis in samenwerking met het lokale veld

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis IJsselland

is in 2019 substantieel gestegen. Belangrijkste oorzaak van deze stijging is de nieuwe Wet Meldcode die per 1-1-2019 van kracht is geworden. Als gevolg daarvan moeten diverse beroepsgroepen, zoals huisartsen, artsen en sociaalwerkers melden bij Veilig Thuis, ook als ze zelf hulp in gang hebben gezet. Veilig Thuis voert, in samenwerking met gemeenten, op dit moment enkele scenariostudies uit aan de hand waarvan wordt nagegaan hoe de bedrijfsvoering kan worden toegerust op de nieuwe situatie.

De gemeente Deventer kent, als enige gemeente in de regio, gespecialiseerde medewerkers die worden ingezet op casuïstiek huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit specialisme maakt dat Veilig Thuis casuïstiek snel kan overdragen, met als gevolg dat een wachtlijst wordt tegengegaan en de veiligheid van burgers wordt bevorderd. Naar aanleiding van de grote toename van het aantal meldingen van Veilig Thuis heeft de samenwerking met het Deventer lokale veld medio 2019 een nieuwe impuls gekregen. Werkafspraken zijn herijkt met als uitgangspunt dat 75% van het aantal meldingen, direct naar het lokale veld wordt overgedragen (bij de overige 25% is een interventie vanuit Veilig Thuis noodzakelijk bijvoorbeeld bij acute crisis of consultatie van een vertrouwensarts). De pilot wordt maandelijks gemonitord en kan als voorbeeld dienen voor overige gemeenten in de regio. In de komende periode zal de samenwerking met Veilig Thuis verder worden verbeterd aan de hand van de uitkomsten van de pilot.

AANPAK

- ✓ **Uitvoeren regionaal actieplan Huiselijk Geweld en Kindermishandeling**
- ✓ **Herijken lokale beleidsvisie Huiselijk geweld, lokale visie en acties neerleggen in lokaal actieplan huiselijk geweld**
- ✓ **Pilot samenwerking Veilig Thuis/lokale veld, monitoren en borgen in staande organisatie**

✓ **Voorkomen sociale spanningen**

Om zicht te krijgen op onderhuidse spanningen binnen de Deventer gemeenschap die kunnen leiden tot conflicten, is er in 2016 een sentimentenmonitor ontwikkeld. In de komende periode willen we een 1-meting uitvoeren waarbij we opnieuw willen meten in hoeverre recente maatschappelijke ontwikkelingen een risico vormen voor de Deventer samenleving en in hoeverre het mogelijk is hier snel op in te spelen. De uitkomsten willen we gebruiken om de inzet vanuit zowel gemeente als maatschappelijke partners op het thema sociale stabiliteit onderling

af te stemmen, focus aan te brengen en te prioriteren.

Gebruik van sociale media maakt dat mensen soms scherp tegenover elkaar komen te staan. Het kan zelfs leiden tot confrontaties. In samenwerking met Saxion en de partners in de jeugdnetwerken, zoals jongerenwerk en politie, zal een online aanpak worden ontwikkeld waarbij spanningen in een vroegtijdig stadium kunnen worden gesignaleerd en digitale weerbaarheid van jongeren kan worden bevorderd.

Uit het onderzoek Samen voor sociale stabiliteit in samenwerking met Saxion blijkt dat lokale professionals in Deventer niet tot nauwelijks sociale spanningen signaleren. De vraag daarbij blijft: zijn er geen spanningen of zien we ze niet? We willen sociale netwerken in onze wijken betrekken bij het voorkomen of opsporen van spanningen. Dit willen we samen met de wijkmanagers doen. Daarnaast willen we verder inzetten op deskundigheidsbevordering van inwoners en lokale professionals, zodat zij sociale stabiliteit kunnen verbeteren en sociale spanningen kunnen signaleren. Dit doen we in samenwerking met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

AANPAK

- ✓ Uitvoeren van 1-meting Sentimentenmonitor
- ✓ Ontwikkelen van een online aanpak om:
 - Spanningen via sociale media eerder te signaleren
 - Confrontaties te voorkomen
 - Digitale weerbaarheid van jongeren te bevorderen
- ✓ Inzetten van sociale netwerken om sociale stabiliteit te verbeteren

Drugs

Drugs is een complex onderwerp. Zowel drugsgebruik als drugs-criminaliteit en daaruit voortvloeiende problemen als overlast op straat en onveilige woonsituaties door hennepteelt vallen eronder. Dit plan ziet toe op de bestuurlijke aanpak van drugscriminaliteit in het algemeen en in het bijzonder op de onderdelen drugsgebruik op straat en onveilige woonsituaties. Ook lichten wij toe wat wij in afwachting van de uitkomst van het wietexperiment gaan doen met het coffeeshopbeleid. Preventie, voorlichting en vroegsignalering in relatie tot drugs is weliswaar geen onderdeel van het programma Veiligheid maar kan niet los worden gezien van de illegale drugshandel. Daarom wordt tot slot kort uiteengezet wat de ontwikkelingen zijn van preventie, voorlichting en vroegsignalering.

> LEES VERDER

WAAROM DIT THEMA

Drugsgebruik

Nederlanders behoren tot de grootste drugsgebruikers van Europa. Vooral wat betreft MDMA- en amfetaminegebruik zijn wij de grootste gebruikers, maar ook met het gebruik van cocaïne staat Nederland achter Groot Brittannië op plek twee². Het gebruik van stimulerende middelen, zoals xtc, cocaïne en amfetamine onder volwassenen is tussen 2014 en 2016 weer gestegen. Evenals in andere westerse landen is cannabis in Nederland de meest gebruikte illegale drug.³

Drugscriminaliteit

Naast het hoge drugsgebruik is Nederland ook op het gebied van de productie van drugs de nummer 1 in Europa.¹ Nederland zou zelfs al pijnlijk veel kenmerken vertonen van een 'narcostaat', "een staat waarin de rechtsstaat wordt ondermijnd door de rijke machthebbers in een parallelle (drugs)economie."⁴

Er is geen aanleiding om aan te nemen dat Oost Nederland afwijkt van de landelijke feiten, cijfers en trends. De teelt en handel in hennep en het vervaardigen van synthetische drugs zijn de grootste en meest dominante vorm van ondermijning in Oost-Nederland. Dat is onder andere te zien in het aantal meldingen van xtc-incidenten via Meld Misdaad Anoniem. In 2018 stegen de anonieme meldingen in het gebied van 38 naar 73 (+66%). Vermoedelijk blijft dit aantal nog achter bij de problematiek.

De bestuurlijke aanpak van drugscriminaliteit ziet voornamelijk op het bestrijden van illegale hennepeteelt en de productie van synthetische drugs. De burgemeester heeft de bevoegdheid om handhavend op te treden door bijvoorbeeld een woning te sluiten. Vanaf 2019 zijn we deze bevoegdheid vaker gaan toepassen. Dit heeft ertoe geleid dat dit jaar tot op heden zeven woningen en twee bedrijfsunits tijdelijk zijn

1 Burgerperspectieven 2019 (SCP, 2019).

2 Netherlands Country Drug Report 2017 (MCDDA)

3 Nationale Drug Monitor (Trimbos instituut)

4 Noodkreet recherche, waar blijft onze versterking? (NPB, februari 2018)

gesloten. In het merendeel van de gevallen ging het om een hennepkwekerij, waarbij ook wapens aangetroffen worden.

In twee gevallen is een handelshoeveelheid harddrugs aangetroffen, waarna tot sluiting is overgegaan. We komen zeer onveilige situaties tegen als gevolg van het illegaal aftappen van stroom.

Drugshandel op straat

Drugsoverlast door zowel gebruik als handel staat in de Veiligheidsmonitor in de top 5 van vormen van sociale overlast die overlast veroorzaakt en onveiligheidsgevoelens van buurtbewoners versterkt. De overlast in de buurt is ruim bovengemiddeld in de Binnenstad en in Voorstad. In Voorstad heeft dat wellicht te maken met de ligging achter het station en de uitvalswegen vanuit de binnenstad.

De overlast in de binnenstad kan worden toegeschreven aan de drukte door de bedrijvigheid van onder andere winkels en horeca. De ervaren overlast is relatief laag in de dorpen en het buitengebied. Ook in de Hoven wordt weinig overlast ervaren.

Veilig uitgaan

Het Trimbosinstituut signaleerde al in 2015 dat drugsgebruik tijdens het uitgaan steeds normaler is geworden. De drempel om xtc, coke, ghb of andere partydrugs te nemen tijdens een feestje lijkt lager te zijn dan voorheen. Deze trend is de laatste jaren niet veranderd. Ook vanuit de Deventer horeca vernemen wij dat er 'veel drugs wordt gebruikt'. Niet alleen de reguliere horeca heeft te stellen met drugsgebruik maar ook evenementenorganisatoren en (betaald) voetbalclubs worden ermee geconfronteerd.

Coffeeshops

In de gemeente Deventer zijn vier coffeeshops gevestigd. Deventer heeft zich niet aangemeld voor het experiment gesloten coffeeshopketen. Dit experiment wordt ook wel het wietexperiment of wietproef genoemd. Het wietexperiment gaat vermoedelijk pas in 2021 van start voor de duur van minimaal vier jaar. Het is zodoende niet onze verwachting dat het wietexperiment de komende jaren van invloed zal zijn op ons coffeeshopbeleid.

**Nederlanders
behoren tot de
grootste
drugsgebruikers
en -producenten
van Europa.**

WAT WE WILLEN BEREIKEN

Het is een illusie dat de strijd tegen drugscriminaliteit gewonnen kan worden. Dat betekent niet dat we ons niet inzetten om iedere vorm van drugscriminaliteit die zich binnen onze gemeentegrenzen aan te pakken. Wij willen de drugshandel op straat en dan in het bijzonder in de binnenstad en in Voorstad verder terugdringen. Daarnaast nemen we de aanbeveling van de Onderzoeksraad voor Veiligheid over om de omgevingsveiligheid voor burgers in hun woonomgeving te verbeteren en hennepgerelateerde onveiligheid preventief op te sporen en weg te nemen.

We gaan onderzoeken of er aanleiding is om, in afwachting van de uitkomst van het wiet-experiment, het coffeeshopbeleid en de aanvraag- en selectieprocedure van coffeeshops te actualiseren.

Kortom, we willen de volgende doelen behalen om te zorgen voor een vernieuwd drugsbeleid in onze gemeente:

1. **Stevigere aanpak van drugscriminaliteit.**
2. **Tegengaan van drugsoverlast op straat.**
3. **Verbeteren van veiligheid woonomgeving.**
4. **Onderzoeken actualisatie coffeeshopbeleid.**
5. **Inzetten op preventie, voorlichting en vroegsignalering.**

WAT WE GAAN DOEN

- ✓ **Stevigere aanpak van drugscriminaliteit**
Het zogeheten Damoclesbeleid dat betrekking heeft op de aanpak van hennepkwekerijen en drugslabs dateert van 2009 en is toe aan actualisatie. Daarbij gebruiken we de ervaringen van andere gemeenten en de laatste jurisprudentie, zodat we dit instrument nog effectiever kunnen inzetten.

Er is geen kennis over de aard en omvang van de productie van harddrugs binnen onze gemeente. We gaan daarom deelnemen aan de doelgroepcampagne “XTC en drugslabs”.

AANPAK

- ✓ Actualiseren van het Damoclesbeleid
- ✓ Deelname aan doelgroepcampagne ‘XTC en drugslabs’

**De teelt en handel
in hennep en het
vervaardigen van
synthetische drugs
zijn de grootste en
meest dominante vorm
van ondermijning in
Oost-Nederland.**

✓ Tegengaan van drugsoverlast op straat

Om overlast van drugshandel op straat tegen te gaan zijn er bepalingen in de APV opgenomen. Uit een recent onderzoek blijkt dat deze bepalingen onvoldoende effectief zijn en aan vervanging toe zijn. We gaan deze bepalingen daarom in 2020 aanpassen. In navolging van andere gemeenten gaan we dwangsommen opleggen om drugshandel op straat tegen te gaan. Deze aanpak staat bekend als de Veluwe methode.

Lachgas

We volgen de landelijke ontwikkelingen rond het tegengaan van het gebruik van lachgas. Op dit moment is lachgas geen middel dat op de lijst van de Opiumwet staat en de handel en het gebruik is daarom toegestaan. Wij zien daarom geen basis om te komen tot een verbod op het gebruik van lachgas. Eind 2019 verwachten we duidelijkheid over de vraag of er landelijk beleid komt om het gebruik van lachgas tegen te gaan. Afhankelijk hiervan bepalen wij of en hoe het gebruik van lachgas verder tegengaan.

Veilig Uitgaan

We gaan met horeca en evenementenorganisatoren in gesprek om te onderzoeken welke maatregelen we kunnen nemen tegen drugsgebruik tijdens het uitgaan.

AANPAK

- ✓ Aanpassen van APV-bepalingen om overlast van drugshandel tegen te gaan
- ✓ Werkwijze van het opleggen van dwangsommen toepassen bij drugshandel
- ✓ Volgen van landelijke ontwikkelingen rond het tegengaan van lachgas
- ✓ Overleg met horeca en evenementenorganisatoren over maatregelen tegen drugsgebruik tijdens het uitgaan

✓ Verbeteren van veiligheid woonomgeving

We willen bestaande samenwerkingsverbanden verder uitbreiden met andere partijen om onveilige situaties in de woonomgeving te signaleren en snel aan te pakken. Op dit moment werken we actief samen met woningcorporaties, netbeheerders, belastingdienst, UWV, politie en OM. Dit kan worden uitgebreid met commerciële partijen, zoals verzekeringsmaatschappijen, hypotheekhouders en energieleveranciers. Hoewel wij de uitdaging niet uit de weg gaan, voorzien wij wel de nodige belemmeringen en praktische problemen om deze samenwerking tot een succes te maken. Het nemen van de regierol bij de aanpak van deze complexe problematiek is hoe dan ook geen eenvoudige opgave.

De ernst en omvang van de illegale hennepsteelt is dusdanig groot dat hulp van het Rijk noodzakelijk is om samenwerking met de betrokken partijen te realiseren. Wij gaan ons inzetten om samen met andere gemeenten het Rijk ertoe te bewegen om het voortouw te nemen om een nieuwe werkwijze te ontwikkelen zodat gemeenten met succes deze complexe regierol kunnen nemen.

AANPAK

- ✓ Uitbreiden van bestaande samenwerkingsverbanden met commerciële partijen
- ✓ Het Rijk ertoe te bewegen om gezamenlijk een wijze te ontwikkelen zodat we de complexe regierol kunnen nemen

✓ Onderzoeken actualisatie coffeeshopbeleid

Deventer doet niet mee met het wietexperiment. Een directe noodzaak om het coffeeshopbeleid te actualiseren ontbreekt zodoende. Toch willen wij in 2020 met partijen als de politie, belastingdienst en coffeeshophouders in gesprek om te vernemen of er aanleiding is om het bestaande coffeeshopbeleid te actualiseren. Daarbij volgen we de ontwikkelingen rondom het wietexperiment nauwlettend.

AANPAK

- ✓ In gesprek met partners en coffeeshophouders over nut en noodzaak om het coffeeshopbeleid te actualiseren

✓ Inzetten op preventie, voorlichting en vroegsignalering

Drugsgebruik heeft negatieve effecten op de gezondheid en omgeving van de gebruiker. Naast de bestuurlijke aanpak van drugscriminaliteit heeft de gemeente ook een taak in de preventie, voorlichting en vroegsignalering van drugsgebruik. Begin 2019 is de gezondheidsnota 'Promotie van gezondheid: een kwestie van doen!' vastgesteld. Hierin is de Deventer visie op gezondheid en hoe ze de gezondheid van inwoners willen bevorderen vastgesteld. Dit doen wij door het zelf oplossend vermogen van inwoners te bevorderen om zodoende de eigen gezondheid te verbeteren. Vroegtijdig signaleren is ook belangrijk. Er kan dan sneller en effectiever ondersteuning worden geboden. Het beleidskader van Wieg naar Werk, gericht op jongeren t/m 27 jaar, sluit hierop aan. Op het gebied van preventie willen wij de komende jaren vooral inzetten op het versterken van het normale leven met als belangrijk uitgangspunt de eigen kracht of met de eigen sociale omgeving. Dat betekent dat er ingezet wordt op universele preventie om het gezonde leven te bekrachtigen en selectieve preventie gericht op voorlichting en bewustwording. Samen met de ketenpartners proberen wij het drugsgebruik te beperken. In Deventer werken we vanuit de programma's Jeugd & Onderwijs, Meedoen en Veiligheid, hierin samen.

AANPAK

- ✓ Inzetten op preventie, vroegsignalering en voorlichting in samenwerking met de gemeentelijke programma's Jeugd & Onderwijs en Meedoen

Digitale criminaliteit

De samenleving digitaliseert en digitale criminaliteit is een groeiend fenomeen. Er bestaan twee vormen van digitale criminaliteit. Enerzijds vinden klassieke vormen van criminaliteit tegenwoordig ook digitaal plaats, zoals oplichting en cyberpesten. Anderzijds kan ICT tegelijk middel en doel zijn, zoals hacken en gijzelsoftware. Mede doordat de afhankelijkheid van digitale systemen en internet groter is dan ooit worden inwoners, ondernemers en organisaties steeds vaker slachtoffer van digitale criminaliteit. Er is zowel internationaal, nationaal als lokaal veel aandacht voor digitale criminaliteit. Als gemeente willen we de verantwoordelijkheid van inwoners en bedrijven niet overnemen. Bewustwording over de digitale risico's vormt de rode draad in de aanpak van digitale criminaliteit. In een veilige digitale gemeente is er aandacht voor digitale veiligheid, cybercrime en cyberweerbaarheid. De bescherming van privacy verliezen we daarbij niet uit het oog.

> LEES VERDER

WAAROM DIT THEMA

Dankbaar maken wij dagelijks gebruik van alle nieuwe technologische toepassingen, maar er zijn niet alleen gemakken van deze technologie. Inwoners, ondernemers en organisaties worden steeds vaker slachtoffer van digitale criminaliteit. In 2018 gaf 8,5 procent van de internetgebruikers aan in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer te zijn geweest van digitale criminaliteit. Dat komt neer op ruim 1,2 miljoen mensen⁵. Daarnaast blijkt dat maar liefst 27 procent van de organisaties geen maatregelen heeft getroffen om werknemers bewust te maken van cybercrime. Je bent letterlijk en figuurlijk één klik verwijderd van cybercrime. Woningen bevatten steeds meer slimme apparaten die via internet met elkaar en met de buitenwereld zijn verbonden. Veel diensten zijn via een digitaal loket af te nemen en het gebruik van sociale media is een onlosmakelijk onderdeel van onze samenleving. De politie ziet in alle klassieke misdrijven steeds vaker een digitale component. De zorgen over de effecten van digitale criminaliteit in wijken en buurten

nemen steeds verder toe. Bijna de helft van de inwoners is bezorgd over digitale veiligheid thuis. De maatschappelijke weerbaarheid tegen deze effecten blijft achter bij de groeiende dreiging van deze vorm van criminaliteit. Over de exacte aard en omvang van digitale criminaliteit is nog weinig bekend. De totale maatschappelijke schade van cybercrime werd voor 2018 in Nederland op 10 miljard euro geschat. Onze uitdaging is Deventer weerbaar te maken tegen digitale criminaliteit.

WAT WE WILLEN BEREIKEN

De aanpak van digitale criminaliteit is relatief nieuw en krijgt steeds meer aandacht; het is één van de landelijke en regionale speerpunten. Op dit moment is er voor de gemeente geen duidelijke rol als het gaat om het bestrijden van digitale criminaliteit. Toch voelen we ons verantwoordelijk om te voorkomen dat onze inwoners en ondernemers slachtoffer worden van digitale criminaliteit. Wij willen onze regierol nemen bij het versterken van het bewustzijn van gevaren van digitale criminaliteit en aandacht voor preventie.

8,5% van de
internetgebruikers is de
afgelopen 12 maanden
slachtoffer geweest van
digitale criminaliteit.

⁵ 1,2 miljoen slachtoffers van digitale criminaliteit (CBS, 2019).

Om dit doel te bereiken is het allereerst van belang om meer zicht te krijgen op digitale criminaliteit. Over de exacte aard en omvang van digitale criminaliteit is namelijk nog weinig bekend. Op basis hiervan kunnen er gerichte preventieve acties worden ingezet in samenwerking met organisaties en instellingen in de gemeente.

Daarnaast willen we de rol en bevoegdheden van de gemeente en burgemeester in cyberspace verkennen. Op dit moment worden deze maatregelen niet tot nauwelijks toegepast. Ten slotte willen wij inzetten op bewustwording van digitale risico's. Op deze manier wordt het aantal slachtoffers verminderd en dringen we cybercrime in onze gemeente terug.

WAT WE GAAN DOEN

Om de aanpak van digitale criminaliteit verder te ontwikkelen werken we samen met andere organisaties, instellingen en de elf IJssellandse gemeenten. Er zijn op landelijk- en regionaal niveau veel ontwikkelingen die leiden tot het concretiseren van de mogelijkheden en taken van gemeenten op het gebied van digitale criminaliteit en cyberweerbaarheid. Wij sluiten ons actief aan bij deze ontwikkelingen.

✓ Meer zicht op digitale criminaliteit

Samen met politie, onderwijsinstellingen en door samenwerking in de regio willen we meer zicht krijgen op digitale criminaliteit.

We willen beter zicht krijgen op de vormen van digitale criminaliteit en de mate waarin zich incidenten voordoen in de gemeente Deventer. Daarnaast willen we beter inzicht in slachtofferschap, daderschap en incidenten. Door meer informatie te verzamelen kunnen er meer specifieke preventiemaatregelen worden ontwikkeld. Daarnaast brengen we in beeld wat de risicoperceptie is en welke behoeftes er bestaan bij inwoners en ondernemers op het gebied van digitale criminaliteit.

AANPAK

- ✓ Ontwikkelen actueel beeld van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit in de gemeente in samenwerking met veiligheidspartners zoals de politie

✓ Verkennen van rol en bevoegdheden van de gemeente

We verkennen eerst welke rol we als gemeente hebben in de aanpak van digitale criminaliteit. Zowel op het gebied van het voorkomen als het bestrijden ervan. We willen de mogelijkheden van het inzetten van bestuurlijke maatregelen in cyberspace onderzoeken. Op dit moment worden deze maatregelen niet tot nauwelijks toegepast. Dit komt deels doordat deze bevoegdheden zijn beschreven met een fysieke wereld in gedachte. Het gedrag van mensen in een sterk gedigitaliseerde maatschappij laat zich echter steeds moeilijker scheiden in een 'online' en 'offline' deel. In werkelijkheid zijn die twee werkelijkheden daarvoor te sterk met elkaar verweven. We verkennen welke handhavingsmiddelen kunnen worden ingezet en of aanpassing van de lokale regelgeving, zoals de APV, een oplossing kan bieden. Deze verkenning voeren we uit in samenwerking met gemeenten in Oost-Nederland. Daarnaast volgen we nauwlettend het onderzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV) welke instrumenten burgemeesters nodig hebben om te kunnen ingrijpen als door online berichten de openbare orde in gevaar komt. De resultaten

van dit onderzoek en de verkenning kunnen leiden tot een aanpassing van handhavingsmiddelen en/of regelgeving.

AANPAK

- ✓ Uitkomsten verkenning in Oost-Nederland en onderzoek ministerie van J&V en CCV vertalen naar aanpassing handhavingsmiddelen en/of regelgeving
- ✓ Experimenteren met het inzetten van bestuurlijke maatregelen in cyberspace

✓ Vergroten van bewustzijn

Niet iedereen is zich bewust van de risico's van digitale criminaliteit. We investeren in het informeren van inwoners, ondernemers en instellingen over criminele werkwijzen en het voorkomen van slachtofferschap. Samen met het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland

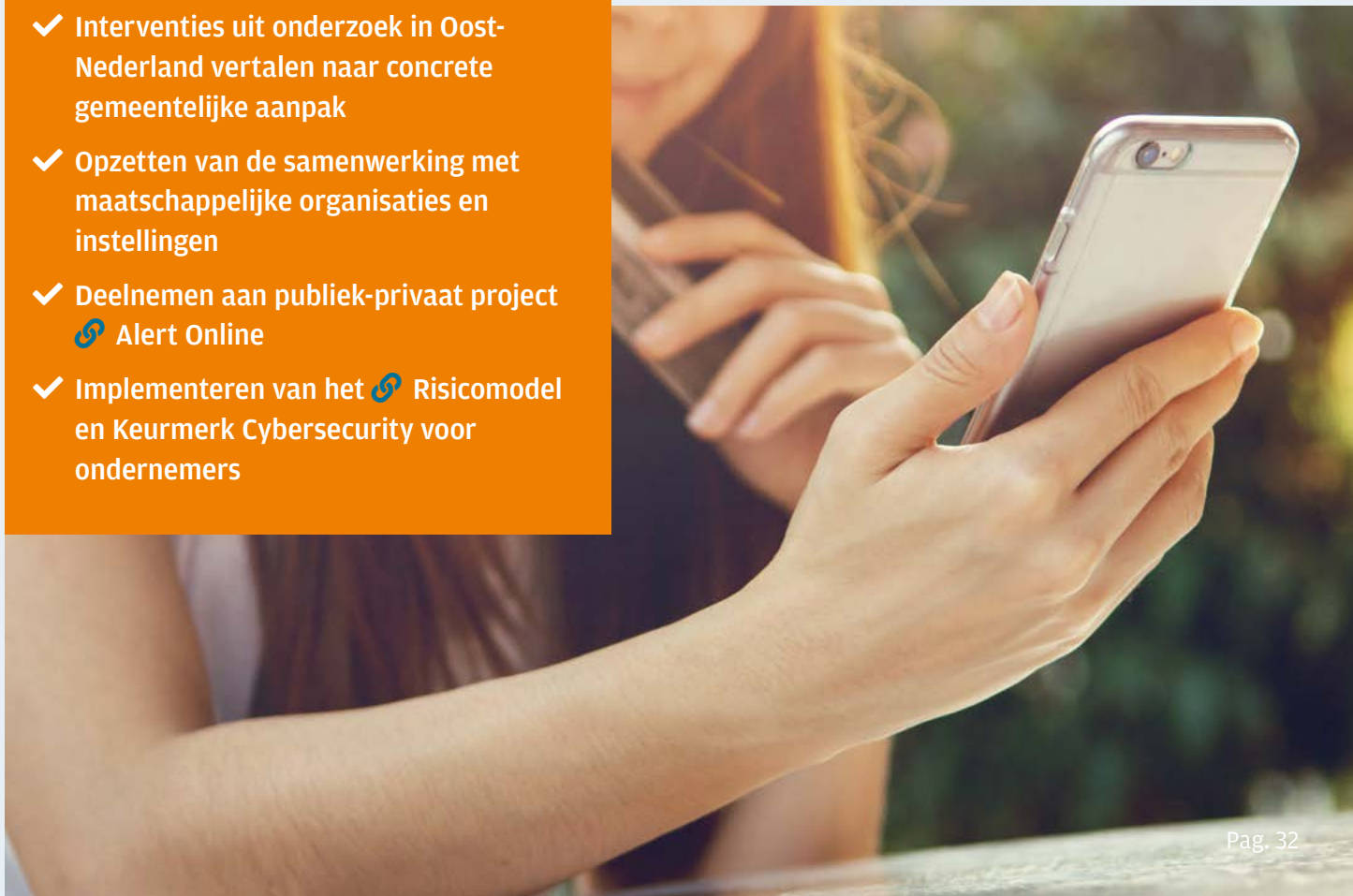

en onderwijsinstellingen zoeken we naar interventies die kunnen worden ingezet om de cyberweerbaarheid van inwoners en ondernemers binnen gemeenten te vergroten. We volgen nauwlettend het onderzoek dat inmiddels is gestart. De uitkomsten van dit onderzoek zullen we vertalen naar een concrete aanpak die in samenwerking met maatschappelijke organisaties en instellingen kan worden ingezet. Op deze manier worden kwetsbare groepen cyberweerbaar gemaakt. Wij gaan participeren in het Risicomodel en Keurmerk Cybersecurity voor ondernemers, zodat zij de kans op een cyberincident beter kunnen inschatten en kunnen voorkomen dat zij slachtoffer worden van digitale criminaliteit.

AANPAK

- ✓ Preventieve maatregelen op het gebied van bewustwording en voorlichting
- ✓ Interventies uit onderzoek in Oost-Nederland vertalen naar concrete gemeentelijke aanpak
- ✓ Opzetten van de samenwerking met maatschappelijke organisaties en instellingen
- ✓ Deelnemen aan publiek-privaat project Alert Online
- ✓ Implementeren van het Risicomodel en Keurmerk Cybersecurity voor ondernemers

COLOFON

Oktober 2019

Dit is een uitgave van programma
Veiligheid, Gemeente Deventer.

veiligheid@deventer.nl

Foto's:

[Shutterstock.com](https://www.shutterstock.com)

[Flickr Beeldbank Deventer](#)

